

Wspomnienie: Józef Dąbrowski

Władysław Sobucki

notes 21_2019
konserwatorski

Dr Józef Dąbrowski, wybitny znawca technologii produkcji papieru i badacz wytworów papierniczych, był papiernikiem w pełnym tego słowa znaczeniu. Wyróżniał się jednak tym, że bardzo chętnie współpracował z konserwatorami, udzielając konsultacji w zakresie swojej specjalności. Aktywnie uczestniczył także w licznych konferencjach konserwatorskich.

Józef Dąbrowski ukończył w 1962 roku Wydział Chemiczny Politechniki Łódzkiej ze specjalnością technologia celulozy i papieru. Podjął pracę w macierzystej uczelni, w której w 1974 roku obronił pracę doktorską. W 1994 roku przeniósł się do Instytutu Celulozowo-Papierniczego w Łodzi (ICP) i objął stanowisko sekretarza naukowego.

Rozpoczęcie pracy w ICP w Łodzi zbiegło się w czasie z dojrzewającą w środowiskach bibliotecznych i archiwalnych potrzebą podjęcia w Polsce prac nad ratowaniem zasobów powstałych na tzw. kwaśnym papierze. Na zaproszenie Biblioteki Narodowej Józef Dąbrowski włączył się w te działania, które – jak wiadomo – zaowocowały ustanowieniem Wieloletniego Rządowego Programu „Kwaśny papier. Ratowanie w skali masowej zagrożonych polskich zasobów bibliotecznych i archiwalnych”.

W ramach Programu J. Dąbrowski koordynował w ICP w Łodzi realizację jednego z zadań badawczych, którego celem było zastąpienie kwaśnego papieru

papierem trwałym. Uczestniczył także w wyborze technologii masowego odkwaszania druków zwartych dla Biblioteki Narodowej.

Problematyką trwałych papierów Józef Dąbrowski zajmował się już wcześniej, doprowadzając do wyprodukowania w 1995 roku próbnej partii takich papierów w Warszawskich Zakładach Papierniczych w Konstancinie-Jeziornie.

Ważnym obszarem zainteresowań dr. J. Dąbrowskiego była historia papiernictwa. Spośród Jego licznych publikacji trzeba wymienić przede wszystkim *Rękodzieło papiernicze*, napisane wspólnie z dr Jadwigą Siniarską-Czaplicką i wydane w 1991 roku. Stanowi ono kompendium wiedzy o papierach ręcznie czerpanych i jest dla konserwatorów ważnym źródłem informacji na ten temat.

Jego aktywność w zakresie historii papiernictwa była dostrzeżona także poza granicami kraju. Dr J. Dąbrowski był, między innymi, członkiem International Association of Paper Historians (Międzynarodowego Stowarzyszenia Historyków Papieru), a w latach 2004–2008 jego prezesem.

Dr Józef Dąbrowski zmarł 30 grudnia 2019 roku. Zapamiętamy Go również jako osobę upominającą się, niekiedy w sposób bardzo stanowczy, o godność zawodu papiernika.